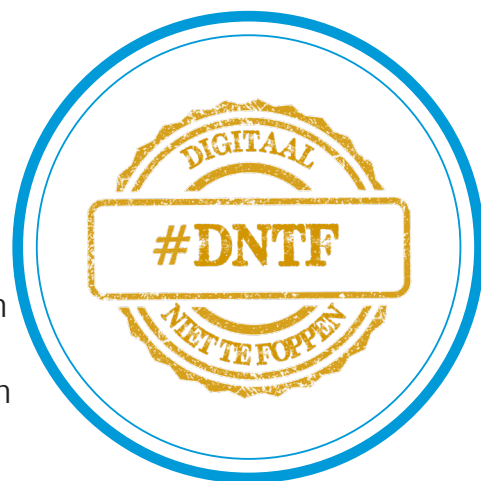

Digitaal Niet Te Foppen #DNTF

Alle leerlingen verdienen het om digitaal niet te foppen te zijn. Het is daarom belangrijk dat scholen bij het afstemmen van hun lesprogramma's op de kerndoelen digitale geletterdheid bewust kiezen voor programma's die bijdragen aan het cyberbewustzijn en de cyberweerbaarheid van leerlingen.

Dit project ondersteunt scholen bij het ontwikkelen van een visiedocument, het inzetten van passend lesmateriaal voor verschillende doelgroepen en het onderzoeken van de doeltreffendheid van lessen op het gebied van cyberbewustzijn. Daarnaast wordt onderzocht wat docenten nodig hebben om digitale criminaliteit structureel te integreren in het curriculum. Alle kennis en materialen die tijdens dit project worden ontwikkeld, worden uiteindelijk beschikbaar gesteld en actief gepromoot richting het primair en voortgezet onderwijs in Nederland.

Problem

In september 2023 publiceerde SLO de Factsheet Digitale Geletterdheid. Hieruit blijkt dat scholen binnen digitale geletterdheid weinig aandacht besteden aan cybercrime. Dit is zorgwekkend, aangezien goede lessen over dit onderwerp niet alleen bijdragen aan de cyberweerbaarheid van leerlingen, maar ook kunnen helpen om ouderschap binnen deze doelgroep te voorkomen.

Hoewel er prima lesmaterialen beschikbaar zijn, zoals Hackshield, Mijn Cyberrijbewijs en De Kiesraad, blijft het gebruik ervan vaak afhankelijk van de inzet van een enthousiaste docent. Hierdoor is er geen garantie dat alle leerlingen aan het einde van hun schooltijd voldoende kennis hebben over cybercrime en weten hoe ze zichzelf hiertegen kunnen beschermen.

De aanpak is gericht op:

- Het kind

Welk type interventie wordt toegepast?

Universeel preventief (voor iedereen)

Aanpak

Om scholen meer grip te geven op dit thema, worden binnen dit project verschillende activiteiten uitgevoerd. Drie basisscholen en één school in het voortgezet onderwijs nemen deel, met in totaal vijftien klassen.

- **Visiedocument:**
De deelnemende scholen werken samen aan een blauwdruk voor een visiedocument. Hierin wordt beschreven waarom aandacht voor cyberveerbaarheid belangrijk is en hoe dit thema jaarlijks terugkerende aandacht krijgt binnen de school. Het document kan worden opgenomen als aanvulling op het schoolbeleidsplan. Met enkele aanpassingen kan deze blauwdruk door andere scholen worden overgenomen.
- **Pilotlessen:**
Elke school voert pilotlessen uit met enkele klassen, waarbij gebruik wordt gemaakt van methodes zoals Hackshield en Mijn Cyberrijbewijs. Docenten krijgen vooraf training van de ontwikkelaars om goed voorbereid te zijn. De Universiteit van Utrecht onderzoekt de effecten van deze lessen op het cyberbewustzijn van leerlingen.
- **Onderzoek naar docentenbehoeften:**
Avans onderzoekt wat docenten nodig hebben om lessen over digitale criminaliteit duurzaam in het curriculum te verankeren.
- **Gastlessen door jeugdagenten:**
Het traject wordt bij elke school afgesloten met een gastles door een jeugdagent. Avans onderzoekt hoe deze lessen bijdragen aan de samenwerking tussen scholen en de politie en welke inzichten agenten verkrijgen over de doelgroep en digitale criminaliteit.

Na afronding van het traject zullen organisaties zoals Stichting Impuls Open Leermateriaal, Kennisnet, het Expertisepunt Digitale Geletterdheid en de PO-VO Raad samenwerken om de opgedane kennis en materialen breed te delen met het onderwijsveld.

Doelstelling

Het doel van dit project is om digitale criminaliteit een structurele plaats te geven in het curriculum van primair en voortgezet onderwijs. Hiermee wordt bijgedragen aan de cyberweerbaarheid van leerlingen.

Planning

Sept: Training van docenten

Sept-nov: Uitvoering onderzoeken en opstellen visiedocument

Okt-nov: Uitvoering pilotlessen en gastlessen politie

Dec-jan: Evaluatie en opschaling

Resultaten:

- Een blauwdruk visie-document dat scholen helpt met het borgen van aandacht voor cyberweerbaarheid in het curriculum.
- Onderzoeksresultaten van de Universiteit Utrecht en Avans.
- Meer focus op het werken aan het cyberbewustzijn en de cyberweerbaarheid van leerlingen binnen het primair en voortgezet onderwijs.

Contact

Onno Sidler, Politie, onno.sidler@politie.nl

Tip

Ga naar <https://www.wikiwijs.nl/startpagina/cybercrime/> voor een overzicht van beschikbare lesmaterialen die bijdragen aan het cyberbewustzijn en de cyberweerbaarheid van de leerlingen. Tevens vind je hier na afronding het visiedocument en de uitkomsten van de onderzoeken.